

Sygn. akt I C 504/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Sidyk

Protokolant: Ewelina Lamik

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2018 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko B. S., D. S. i J. S. (1)

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego i zapłatę

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt III RC (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w punkcie I (pierwszym):

- w stosunku do pozwanych D. S. i J. S. (1) – w całości;
- w stosunku do pozwanej B. S. – w części dotyczącej obowiązku płacenia na jej rzecz przez powoda P. S. do dziesiątego dnia każdego miesiąca alimentów w okresie od dnia 1 września 1997 roku do dnia 17 kwietnia 2017 roku i od dnia 17 października 2017 roku na przyszłość – wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, a zatem z wyjątkiem alimentów zasądzonych za okres od dnia 18 kwietnia 2017 roku do dnia 16 października 2017 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie alimentów za wskazany wyżej okres czasu – od dnia 15 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nie obciąża pozwanej B. S. kosztami procesu poniesionymi przez powoda po stosunkowym rozdzieleniu kosztów;

4. nie obciąża pozwanych obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt IC 504/17

UZASADNIENIE

W pozwie, wniesionym w dniu 8 listopada 2017 roku, powód P. S. wystąpił przeciwko pozwanym B. S., D. S. i J. S. (1) o pozbawienie w punktach I i IV wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku wydanego w sprawie III RC(...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 25 marca 1998 roku, zasądającego od powoda P. S. na rzecz D. S. i J. S. (1) oraz B. S. alimenty w kwocie 15% jego każdorazowego wynagrodzenia za pracę netto, nie mniej niż po 150 zł miesięcznie na każdego z uprawnionych, tj. łącznie w kwocie odpowiadającej 45% jego każdorazowego wynagrodzenia za pracę netto, nie mniej niż po 450 zł miesięcznie z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności, poczynając od dnia 1 września 1997 roku.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej B. S. kwoty 4 415 zł 32 gr wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zwrotu pobranej nienależnie części alimentów.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 21 sierpnia 1992 roku zawarł związek małżeński z B. S.. W sierpniu 1997 roku pozwana na okres 2 lat wyprowadziła się do swoich rodziców wraz z małoletnimi wówczas dziećmi – D. i J.. We wrześniu 1997 roku wystąpiła do Sądu Rejonowego w K. o zasądzenie alimentów na rzecz małoletnich dzieci oraz na jej rzecz. W dniu 24 marca 1998 roku Sąd Rejonowy w K. wydał wyrok, w którym w szczególności nakazał powodowi zapłatę alimentów na rzecz D. S. i J. S. (1) oraz B. S. w kwocie 15% jego każdorazowego wynagrodzenia za pracę netto, nie mniej niż po 150 zł miesięcznie na każdego z uprawnionych, tj. łącznie w kwocie odpowiadającej 45% jego każdorazowego wynagrodzenia za pracę netto, nie mniej niż po 450 zł miesięcznie z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności, poczynając od 1 września 1997 roku. Sąd ten w uzasadnieniu wskazał, że alimenty na rzecz B. S. zasądził z tej przyczyny, że w 1998 roku nie mogła ona chwilowo podjąć pracy z uwagi na sprawowaną osobistą opiekę nad dziećmi. Pozwana złożyła tytuł wykonawczy do ówczesnego pracodawcy powoda (...) S.A., który dokonywał potrącenia alimentów z wynagrodzenia powoda. W połowie 1999 roku strony wróciły do siebie, podjęły wspólne pożycie, nawiązały ponownie więzi emocjonalne i psychiczne oraz wspólne gospodarstwo domowe. Pozwana w lipcu 1999 roku wycofała wniosek o potrącenia alimentów z wynagrodzenia powoda. Strony zamieszkały w mieszkaniu powoda i od tego czasu, tj. od 1999 roku powód utrzymywał rodzinę, a pozwana nie egzekwowała żadnych alimentów na swoją rzecz ani na rzecz dzieci. Powód podniósł, że przez okres kolejnych 17 lat, aż do rozstania małżonków w lipcu 2016 roku,łożył na utrzymanie rodziny, będąc głównym jej żywicielem, skromne dochody pozwanej nie wystarczały na pokrycie podstawowych potrzeb rodziny. Powód wskazał, że w szczególności przez ten okres sukcesywnie remontował mieszkanie, ponosząc znaczne nakłady na ten cel, pokrywał koszty opłat czynszowych za mieszkanie, opłat za media, z tytułu wywozu odpadów komunalnych, opłat za dostawę internetu, telewizji, telefonów komórkowych dla wszystkich członków rodziny, w tym pozwanej. Ponadto, pokrywał także koszty bieżącego życia małżonków i ich dzieci, a w latach 2009-2016 spłacał za pozwaną pożyczkę zaciągniętą przez nią w wysokości 10 000 zł. Powód podał, że przez cały okres studiów dziennych utrzymywał swojego syna D. przelewając mu kwoty średnio w granicach 1 000 zł – 1 500 zł miesięcznie, a do marca 2017 roku utrzymywał także swoją córkę J. i jej syna F.. Zatem dobrowolnie spełniał swoje obowiązki wobec rodziny i do chwili obecnej wspiera swoje pełnoletnie już dzieci, które nigdy nie zgłaszały żadnych roszczeń wobec niego. Powód podniósł, że pozwana B. S. w lipcu 2016 roku wyprowadziła się ze wspólnego mieszkania i przeniósła do swoich rodziców. Na skutek trwałego i całkowitego rozkładu pożycia małżeńskiego stron Sąd Okręgowy we W. wyrokiem z dnia 31 lipca 2017 roku orzekł rozwód z winy obu stron. Niespodziewanie pod koniec października 2017 roku powód otrzymał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w sprawie Kmp (...) na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku. Komornik dotychczas wyegzekwował od powoda kwotę 4 415 zł 32 gr, czym pozbawiono powoda wszelkich środków pieniężnych. Powód podniósł, że w świetle tych okoliczności tytuł wykonawczy powinien zostać pozbawiony wykonalności, albowiem roszczenie uprawnionych, zwłaszcza B. S., wygasło wskutek spełnienia świadczenia. Pozwanymi w niniejszej sprawie są wszystkie osoby wymienione w tytule wykonawczym, albowiem zgodnie z linią orzecniczą powództwo opozycyjne powinno być wytoczone łącznie przeciwko wszystkim wierzycielom, którym wspólnie przysługują uprawnienia z tytułu wykonawczego. Niemniej jednak powód formułuje zarzuty wyłącznie przeciwko pozwanej B. S., która zainicjowała postępowanie egzekucyjne. Tymczasem powód, odkąd z pozwaną podjęli wspólne pożycie w 1999 roku i przez dalszy okres, realizował obowiązek alimentacyjny wobec rodziny i nie istnieją żadne niezaspokojone wierzytelności alimentacyjne, co oznacza, że po powstaniu tytułu wykonawczego zobowiązanie powoda wygasło. Powód wskazał również, że w dalszym ciągu wspiera materialnie swoje dzieci, które przynajmniej w okoliczności realizacji przez niego obowiązku alimentacyjnego. Niezależnie od powyższego, powód podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia egzekwowanego przez B. S.. Od połowy 1999 roku ów tytuł wykonawczy nie podlegał żadnemu przymusowemu egzekwowaniu. Natomiast wszczęcie egzekucji pismem z dnia 19 października 2017 roku na skutek wniosku B. S. w sprawie Kmp (...) nastąpiło dalece po terminie przedawnienia roszczeń objętych przedmiotowym tytułem wykonawczym, który stosownie do art. 125 § 1 zdanie drugie k.p.c. wynosi 3 lata. Zatem zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane (przedawnienie roszczenia). Ponadto, powód wniósł o nakazanie pozwanej B. S. zwrotu nienależnie wyegzekwowanej kwoty alimentów w wysokości 4 415 zł 32 gr.

Pismem z dnia 25 czerwca 2018 roku powód P. S. rozszerzył żądanie pozwu w zakresie dotyczącym zapłaty wnosząc o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej B. S. kwoty 7 479 zł 23 gr wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 4 415 zł 32 gr od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz
- od kwoty 3 063 zł 91 gr od dnia wniesienia pisma rozszerzającego żądanie do dnia zapłaty

tytułem zwrotu pobranej nienależnie części alimentów.

Powód wskazał, że po wniesieniu pozwu a przez wydaniem postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego została dodatkowo wyegzekwowana od powoda i przekazana pozwanej B. S. przez komornika kwota 3 063 zł 91 gr (k. 758-760).

Pozwana B. S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwana podniosła, że wniosek złożony do komornika celem wyegzekwowania alimentów zasądzonych na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K. dotyczył tylko jej osoby. Przedstawione dowody i dywagacje w pozwie dotyczące alimentów w stosunku do dzieci są bezprzedmiotowe, albowiem pozwana w żadnym piśmie nie negocjowała w tym zakresie wykonania obowiązku alimentacyjnego w stosunku do dzieci i nie żądała wszczęcia postępowania egzekucyjnego co do alimentów zasądzonych na rzecz dzieci. Powód natomiast nie wywiązał się z wyroku alimentacyjnego względem pozwanej B. S., w związku z tym miała ona prawo złożyć wniosek do komornika o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Pozwana zarzuciła, że powód nie przedstawił dowodów, że płacił alimenty na pozwaną. Załączone przelewy dotyczące potrąceń z wynagrodzenia powoda, nie wskazują, że są to alimenty na B. S.. Ustosunkowując się do licznych rachunków na remont mieszkania, pozwana podniosła, że mieszkanie spółdzielcze lokatorskie było wykupione w trakcie trwania małżeństwa i w niezrozumiały dla niej sposób przekształcone na własnościowe, gdzie jedynym właścicielem jest powód. Jeżeli więc mieszkanie stanowi własność powoda, to remontując je czynił nakłady z majątku wspólnego na swój majątek odrębny. Pozwana przyznała, że faktycznie zaistniała sytuacja, że żona jej brata A. S. (1) i jej znajoma M. S., prowadzące biuro kredytowe, wyłudzały z banków pieniądze fałszując podpis za pozwaną i za H. S.. W tej sprawie toczyło się postępowanie karne o sygn. akt II K (...) przed Sądem Rejonowym w C.. A. S. (1) została skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności, którą zakończyła odbywać najprawdopodobniej w zeszłym roku. Faktem jest, że zanim sprawa została wyjaśniona nastąpiło zajęcie konta i wyegzekwowanie kwoty 10 000 zł z tytułu tej pożyczki. Kolejna pożyczka, o której wspomina powód, że sponował za pozwaną w kwocie 14 550 zł, wpłynęła na konto wspólne stron, a następnie powód całą kwotę przekazał na konto innej osoby. Pozwana stwierdziła również, że wskazane przez powoda dysproporcje zarobkowe stron, wynikające ze złożonych deklaracji podatkowych, uzasadniają twierdzenie, że pozwana znajdowała się w znacznym niedostatku. Faktem jest, że powód pokazywał pozwanej zakład pracy i proponował jej tam pracę, ale pozwana nigdy nie obsługiwała maszyn skomputeryzowanych i nie pracowała w systemie akordowym. Pozwana, kiedy dzieci były większe, pracowała w osiedlowym sklepie, od 2001 roku do 2007 roku oraz od 2008 roku do 2014 roku. W miarę swoich możliwości pozwana czyniła starania, aby poza osobistym staraniem o dzieci, też utrzymywać je finansowo. Pozwana zaznaczyła, że koszty internetu powód ponosił dla siebie i dzieci, bo ona z niego nie korzystała. Powód brał też pożyczki na samochód, z którego ona także nie korzystała, ponieważ nie ma prawa jazdy. Nie jest prawdą, aby powód utrzymywał wnuka F., ponieważ córka J. pracuje zarobkowo i otrzymuje alimenty na dziecko i dodatek 500+. Pozwana przez cały czas od urodzenia wnuka zajmowała się również jego wychowaniem.

Pozwani J. S. (1) i D. S. w odpowiedziach na pozew potwierdzili fakt łożenia przez ojca na ich utrzymanie i podnieśli, że nigdy nie wysuwali i nie wysuwają wobec ojca żadnych roszczeń alimentacyjnych. Odwołali się do swoich pisemnych oświadczeń z dnia 1 listopada 2017 roku, w których przyznali, że ojciec dostarczał im środków utrzymania przez cały okres małżeństwa rodziców. Po rozstaniu rodziców w lipcu 2016 roku jako jedyny łożył na ich utrzymanie i odkąd pamiętają w pełni realizował obowiązek alimentacyjny wobec nich. Pozwana J. S. (1) stwierdziła, że od marca 2017 roku utrzymuje się z własnych przychodów. Natomiast ojciec nadal utrzymuje mieszkanie, w którym zamieszkuje wraz

z małoletnim synem F.. Ojciec ponadto wspomaga finansowo jej syna F.. Pozwany D. S. podał natomiast, że ojciec łożył na jego utrzymanie do października 2017 roku. Pozwany we wrześniu 2017 roku ukończył stacjonarne studia magisterskie i podjął pracę stając się niezależnym oraz samowystarczającym finansowo (k. 497, 498, 590, 592).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód P. S. i pozwana B. S. zawarli związek małżeński w dniu 21 sierpnia 1992 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w J.. Ze związku małżeńskiego strony posiadają dwoje pełnoletnich dzieci: córkę J. S. (1) (ur. (...)) i syna D. S. (ur. (...)).

/ **dowód** : odpis zupełny aktu małżeństwa (k. 5 akt sprawy XIII RC (...)), odpisy skrócone aktów urodzenia (k. 3, 4 akt sprawy III RC (...))

Na początku małżeństwo stron układało się poprawnie. Po ślubie małżonkowie zamieszkali razem z matką powoda G. S. w dwupokojowym mieszkaniu w B., należącym pierwotnie do matki powoda. W dniu 30 grudnia 1991 roku powód uzyskał przydział tego mieszkania na swoją rzecz na zasadzie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. W 1997 roku strony rozstały się na okres dwóch lat. Pozwana B. S. wyjechała z dziećmi do swoich rodziców.

W okresie rozstania pozwana B. S. wystąpiła do Sądu Rejonowego w K. w dniu 9 września 1997 roku z pozwem o zasądzenie na jej rzecz i dzieci alimentów. Wyrokiem z dnia 24 marca 1998 roku w sprawie III RC (...) Sąd Rejonowy w K. zasądził od pozwanego (powoda w niniejszej sprawie) P. S. na rzecz małoletnich powodów (pозwanych w niniejszej sprawie) D. S. i J. S. (1) oraz na rzecz powódki (pозwanej w niniejszej sprawie) B. S. alimenty w kwocie odpowiadającej 15% jego każdomiesięcznego wynagrodzenia za pracę netto, tj. po potrąceniu zaliczki na podatek dochodowy (bez uwzględnienia innych potrąceń), nie mniej niż po 150 złotych miesięcznie na każdego z w/w powodów, tj. łącznie w kwocie odpowiadającej 45% jego każdomiesięcznego wynagrodzenia za pracę netto nie mniej niż po 450 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia dziesiątego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do rąk powódki B. S. poczynając od dnia 1 września 1997 roku.

W dniu 25 marca 1998 roku Sąd Rejonowy nadał z urzędu klauzulę wykonalności powyższemu wyrokowi w punkcie I (pierwszym). Pozwana złożyła tytuł wykonawczy do ówczesnego pracodawcy powoda (...) S.A., który dokonywał potrącenia alimentów z wynagrodzenia powoda.

/okoliczności bezsporne, ponadto **dowód** : pozew o alimenty, wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku (k. 2, 62 akt sprawy III RC (...)), tytuł wykonawczy (k. 2 akt sprawy Kmp (...)), odpisy dowodów dokonywania potrąceń przez (...) S.A. (k. 26-31), odpis zaświadczenia z (...) S.A. z dnia 2 września 1999 roku o zwolnieniu wynagrodzenia z zajęcia (k. 32)/

W połowie 1999 roku małżonkowie P. S. i B. S. wrócili do siebie, podjęli wspólne pożycie, nawiązali ponownie więzi emocjonalne i psychiczne oraz prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Pozwana w lipcu 1999 roku wycofała wniosek o potrącenia alimentów z wynagrodzenia powoda. Strony zamieszkiwały wspólnie aż do końca czerwca 2016 roku.

Od 1999 roku powód P. S. utrzymywał rodzinę, a pozwana nie egzekwowała żadnych alimentów na swoją rzecz, ani na rzecz dzieci. Przez okres kolejnych 17 lat, aż do rozstania małżonków w lipcu 2016 roku, powód łożył na utrzymanie rodziny, będąc głównym jej żywicielem. Dochody pozwanej B. S., znacznie bardziej skromne niż powoda, nie wystarczały na pokrycie podstawowych potrzeb rodziny.

Od dnia 1 maja 2004 roku powód jest zatrudniony w (...) Spółce z o.o. Oddział w Ł. na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku mistrza utrzymania ruchu. W 2010 roku powód zarabiał w przedziale około 3 400 zł – 4 600 zł netto, w 2011 roku w przedziale 3 900 zł – 6 100 zł netto, w 2012 roku – 3 900 zł – 6 500 zł netto, w 2013 roku – 5 300 zł – 8 100 zł netto, w 2014 roku – 4 700 zł – 7 800 zł netto, w 2015 roku – 4 600 zł – 7 600 zł netto, w 2016 roku – 5 100 zł – 7 300 zł netto, w 2017 roku – 5 000 zł – 8 300 zł netto.

Natomiast pozwana pracowała jako sprzedawca w sklepie w okresie od 2007 roku do 2011 roku na pół etatu, a od 2012 roku do 2013 roku na cały etat. Wynagrodzenie pozwanej nie przewyższało najniższego wynagrodzenia w kraju. Pozwana sama rozporządzała zarobionymi przez siebie pieniędzmi.

Powód przez okres wspólnego zamieszkiwania stron sukcesywnie remontował mieszkanie, ponosząc nakłady na ten cel, pokrywał koszty opłat czynszowych za mieszkanie zajmowane przez obojga małżonków, opłat za media, z tytułu wywozu odpadów komunalnych, opłat za dostawę internetu, telewizji, telefonów komórkowych dla wszystkich członków rodziny, w tym pozwanej. Ponadto, pokrywał także koszty bieżącego życia małżonków i ich dzieci. Pozwana swoje zarobki również przeznaczala na utrzymanie rodziny, jednakże, z uwagi na wysokość uzyskiwanych dochodów, znacznie większy ciężar ponoszenia kosztów utrzymania członków rodziny, wychowania dzieci, utrzymania mieszkania, spoczywał na powodzie. Małżonkowie S. niejednokrotnie uczestniczyli wspólnie w różnych uroczystościach rodzinnych i również razem spędzali wolny czas, np. wyjeżdżali w okresie wakacyjnym nad morze czy w góry. Dzieci stron J. S. (1) i D. S. cały czas w okresie dzieciństwa i po uzyskaniu pełnoletniości do czasu usamodzielnienia się pozostawały na utrzymaniu rodziców, w przeważającej mierze powoda.

Powód przez cały okres studiów dziennych utrzymywał syna D. przelewając mu kwoty średnio w granicach 1 000 zł – 1 500 zł miesięcznie, w tym 800 zł na koszty wynajmu mieszkania. Powódłożył na utrzymanie syna do października 2017 roku. Pozwany we wrześniu 2017 roku ukończył stacjonarne studia magisterskie i podjął pracę stając się osobą niezależną materialnie oraz samowystarczalną finansowo.

W dniu 2 kwietnia 2013 roku urodził się syn J. S. (1)– F. S.. Postanowieniem z dnia 16 lipca 2013 roku w sprawie III Nsm (...), Sąd Rejonowy w O. ustanowił dla małoletniego F. S. opiekę prawną i na opiekunów prawnych powołał B. S. i P. S. oraz umieścił małoletniego u nich jako rodziny zastępczej. Orzeczenie zapadło po zbadaniu predyspozycji powoda i pozwanej do pełnienia takich funkcji.

Od tego czasu, tj. od września 2013 roku, pozwana B. S. zaprzestała pracy zawodowej i zajęła się wychowywaniem wnuka, w czym pomagał jej także powód. Strony wspólnie podjęły decyzję o ustanowieniu ich rodziną zastępczą dla wnuka.

W czasie weryfikacji rodziny pozwana B. S. nie zgłaszała sądowi rodzinnemu, ani kuratorowi sądowemu czy innym organom, jakiś zastrzeżeń odnośnie zachowania męża, np. nadużywania alkoholu.

Do marca 2017 roku powód partycypował także w kosztach utrzymania swojej córki J. i jej syna F.. Od marca 2017 roku pozwana J. S. (1) utrzymuje się z własnych przychodów, we wskazanym okresie czasu rozpoczęła bowiem pracę w przedszkolu. Na rzecz syna F. otrzymuje również alimenty w kwocie po 450 zł i świadczenie 500+ na jedno dziecko. Natomiast powód nadal utrzymuje mieszkanie, w którym pozwana zamieszkuje wraz z małoletnim synem F.. Powód ponadto wspomaga finansowo wnuka F., kupuje mu prezenty, ubranka.

Standard życia członków rodziny S. i ich stopa życiowa nie odbiegały od siebie. Odpowiadały one możliwościom zarobkowym i majątkowym powoda. Powód w pełni wykorzystywał swoje możliwości zarobkowe, podnosił kwalifikacje, wykonywał sumiennie i rzetelnie swoją pracę, co skutkowało awansami i wzrostem jego wynagrodzenia.

Małżonkowie prowadzili wspólny rachunek bankowy, na który wpływały głównie zarobki powoda. Pozwana również miała dostęp do tego rachunku jako współposiadaczka konta i faktycznie nieraz wypłacała z niego pieniądze. Było to konto odnawialne, pozwalające na wydatkowanie środków w razie potrzeby także debetowo.

Ponadto pozwana B. S. była zgłaszana przez powoda przez wiele lat do grupowego ubezpieczenia pracowniczego, za które powód opłacał składki. Powód objął także małżonkę prywatną opieką medyczną w (...) Spółce z o.o., w ramach pracowniczego dodatkowego ubezpieczenia zdrowotnego za okres od 1 czerwca 2013 roku, za które również uiszczal składki. Powód w dniu 16 stycznia 2015 roku zgłosił także pozwaną do ubezpieczenia zdrowotnego w swoim zakładzie pracy.

/ **dowód** : odpisy deklaracji podatkowych (k. 416-447), odpisy faktur VAT i paragonów dot. remontów (k. 33-64), odpisy odcinków dot. zapłaty czynszu, faktur VAT za zakup energii elektrycznej, za internet, za dostawy (...), faktur VAT dot. opłat tytułem abonamentu telefonicznego, dowodów wpłat podatku, opłat za wywóz odpadów komunalnych (k. 65-200, k. 201-381) odpis postanowienia Sądu Rejonowego w O. z dnia 16 lipca 2013 roku w sprawie III Nsm (...) (k. 471), odpis zaświadczenia z (...) Spółki z o.o. w W. z dnia 23 lutego 2018 roku (k. 663), odpis zaświadczenia z (...) Spółki z o.o. Oddział w Ł. z dnia 21 lutego 2018 roku (k. 664), odpis zgłoszenia danych o członkach rodziny dla celów ubezpieczenia zdrowotnego (k. 665), odpis umowy kredytu odnawialnego z dnia 19 kwietnia 2002 roku (k. 674-676), odpis umowy rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego z dnia 6 października 2015 roku (k. 677-680), kopie kart płatniczych pozwanej (k. 661), odpis zestawienia operacji bankowych (k. 662), kopie dokumentacji fotograficznej (k. 718-726), uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego we W. z dnia 31 lipca 2017 roku (k. 89, k. 97-106 akt sprawy XIII RC (...)); kopie dokumentów k. 472-482), kartoteki wynagrodzeń powoda (w aktach Kmp (...)), zeznania świadka P. G. (nagranie, adnotacje k. 728-732), zeznania świadka A. S. (2) (nagranie, adnotacje k. 792-793v), zeznania świadka J. S. (2) (nagranie, adnotacje k. 793v-794v), zeznania powoda P. S. (nagranie, adnotacje k. 794v-797), częściowo zeznania pozwanej B. S. (nagranie, adnotacje k. 797-799)/

Powód P. S. dobrowolnie spełniał swoje obowiązki wobec rodziny i do chwili obecnej wspiera swoje pełnoletnie już dzieci. Pozwana B. S. z końcem czerwca 2016 roku wyprowadziła się ze wspólnego mieszkania i przenieśli do swoich rodziców. Od lipca 2016 roku pozwana nie zamieszkuje z powodem i od tego czasu powód nie partycypował w kosztach jej utrzymania. Przy czym, po wyprowadzeniu się pozwana wypłaciła ze wspólnego konta, na które wpływało wynagrodzenie powoda, kwotę 1 500 zł.

Od 15 lutego 2017 roku pozwana B. S. rozpoczęła leczenie w poradni zdrowia psychicznego. W okresie od 26 maja 2017 roku do 13 lipca 2017 roku pozwana była hospitalizowana w (...) w Ł. i leczona z rozpoznaniem ostrych i przemijających zaburzeń psychiatrycznych, nieokreślonych.

Małżeństwo P. i B. S. nie funkcjonowało idealnie. Przeżywało kryzysy, np. w latach 2007 i 2008. Ostatecznie istotne pogorszenie stosunków między małżonkami nastąpiło w 2015 roku. Na skutek trwałego i całkowitego rozkładu pożycia małżeńskiego strona Sąd Okręgowy we W. wyrokiem z dnia 31 lipca 2017 roku w sprawie XIII RC (...) orzekł rozwód z winy obu stron. Wyrok uprawomocnił się z dniem 17 października 2017 roku.

W dniu 21 sierpnia 2017 roku pozwana B. S. złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku w sprawie III RC (...) w zakresie jej dotyczącym. Pozwana we wniosku wskazała, że wnioskuje o wyegzekwowanie bieżących alimentów oraz zaległych wraz z ustawowymi odsetkami, albowiem alimenty otrzymała do końca 2009 roku, a po tej dacie dłużnik zaprzestał płacenia alimentów na jej rzecz.

W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Kmp (...) Komornik w dniu 23 października 2017 roku wyegzekwował od powoda kwotę 4 415 zł 32 gr, z czego sumę 4 167 zł 31 gr przelał na rzecz pozwanej B. S. jako wierzycielki, a resztę zaliczył na koszty postępowania egzekucyjnego. Następnie w dniu 14 listopada 2017 roku Komornik wyegzekwował od powoda kwotę 3 063 zł 91 gr, z czego sumę 2 837 zł 32 gr przekazał na rzecz wierzycielki, a resztę kwoty zaliczył na poczet kosztów egzekucyjnych.

/ **dowód** : wyrok Sądu Okręgowego we W. z dnia 31 lipca 2017 roku ze stwierdzeniem prawomocności z uzasadnieniem (k. 89, k. 97-106 akt sprawy XIII RC (...)); kopie dokumentów k. 472-482), wniosek egzekucyjny, karta rozliczeniowa, tytuł wykonawczy, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (w aktach Kmp (...)); kopie dokumentów z akt egzekucyjnych (k. 483-495), odpisy dokumentacji lekarskiej i historii choroby z poradni zdrowia psychicznego (k. 524-529)/

Oceniając materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodne zeznania powoda P. S. i świadków A. S. (2) i P. G.. Zeznania te tworzą logiczną, wzajemnie uzupełniającą się całość i znajdują oparcie w dowodach z dokumentów przeprowadzonych w sprawie. Częściowo zeznania pozwanej B. S. i świadków J. S. (3), H. S. i J. S. (2) również stanowią potwierdzenie dla

twierdzeń powoda. Przy czym Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań pozwanej i świadków J. S. (3) i H. S. w tej części, w której osoby te starały się dowodzić, że pozwana B. S. w trakcie małżeństwa z powodem, w zasadzie przez kilkanaście lat, miałyby pozostawać na utrzymaniu rodziców. Zeznania te w żadnej mierze nie są przekonywujące, nie tylko z uwagi na sprzeczność z zeznaniami powoda i pozostałych świadków oraz dowodami z dokumentów, ale także ze względu na wewnętrzną sprzeczność w twierdzeniach pozwanej i jej rodziców, w tym niespójności co do przedstawianych faktów odnoszących się do form i sposobu pomocy udzielanej pozwanej, wysokości przekazywanych jej kwot przez rodziców, częstotliwości udzielanej przez nich pomocy, częstotliwości odwiedzin rodziców pozwanej w mieszkaniu stron, miejsca spotkań w czasie tych odwiedzin. W zeznaniach rodziców pozwanej wyraźnie ponadto zaznacza się negatywne nastawienie do osoby powoda. Świadkowie podkreślali te same okoliczności, które z uwagi na ich wpływ na rozstrzygnięcie sprawy rozwodowej, były szczegółowo badane w tamtej sprawie, np. kwestia rzekomego nadużywania alkoholu przez powoda, a które zostały uznane już przez sąd rozpatrujący sprawę rozwodową za niewiarygodne bądź nieudowodnione. Ponadto, należy zauważyć, że w badanym okresie rodzice pozwanej byli już emerytami i mieli dodatkowo na utrzymaniu troje dzieci swojego syna, tj. brata pozwanej, dla których byli ustanowieni rodziną zastępczą.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że dłużnikowi alimentacyjnemu przysługuje bądź powództwo oparte na art. 138 k.r.o., gdy powołuje się na zmianę stosunków, polegającą na obniżeniu jego możliwości zarobkowych i majątkowych lub zmniejszeniu się potrzeb uprawnionego do alimentów, bądź powództwo przewidziane w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., jeśli twierdzi, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, na skutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane (np. świadczenia alimentacyjne zostały spełnione albo roszczenie alimentacyjne uległo przedawnieniu). Do zdarzeń w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. zalicza się bowiem zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz objawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. Do zdarzeń takich zalicza się między innymi wykonanie zobowiązania, odnowienie, niemożliwość świadczenia, a także przedawnienie (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2011 roku, I CSK 486/10, LEX nr 1043962).

Powód P. S., formułując zarzuty przeciwko pozwanej B. S., powołuje się przede wszystkim na fakt wygaśnięcia zobowiązania alimentacyjnego wskutek wykonania tego obowiązku, podnosząc że w okresie od 1999 roku do połowy 2016 roku mieszkał wspólnie z pozwaną i dziećmi, łożył na ich utrzymanie, a koszty rodziny były pokrywane w przeważającej większości z dochodów uzyskiwanych przez powoda i do chwili materialnej wspiera finansowo swoje już pełnoletnie dzieci, które razem z nim nadal mieszkają.

Powód z ostrożności procesowej podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia alimentacyjnego. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem Sądu reguluje art. 125 § 1 k.c. Roszczenie tego rodzaju podlega trzyletniemu przedawnieniu (por. art. 125 § 1 zdanie drugie k.c.). Powód jednak w toku procesu o zasądzenie alimentów pozostawał z pozwaną B. S. w związku małżeńskim i nie miał ograniczonej władzy rodzicielskiej nad pozostałymi pozwanymi. Okoliczność ta jest istotna z punktu widzenia rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczeń alimentacyjnych stwierdzonych orzeczeniem Sądu. Zgodnie bowiem z art. 121 pkt 1 i pkt 3 k.c., bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu co do roszczeń, które przysługują dzieciom przeciwko rodzicom – przez czas trwania władzy rodzicielskiej, a co do roszczeń, które przysługują jednemu z małżonków przeciwko drugiemu – przez czas trwania małżeństwa.

W odniesieniu do pozwanych J. S. (1) i D. S., to dopiero od dat uzyskania przez nich pełnoletniości (tj. 28 września 2014 roku i 23 lipca 2011 roku) możliwe jest rozpoczęcie biegu przedawnienia przedmiotowych roszczeń.

Materiał przedstawiony przez powoda wykazał jednak zasadność jego roszczenia w opisanym poniżej zakresie, z tej przyczyny, że uzasadniony okazał się w przeważającej części zarzut powoda dotyczący zaspokojenia przez niego roszczeń alimentacyjnych pozwanych.

W świetle zebranego materiału dowodowego, w tym zeznań stron, świadków i dowodów z dokumentów, nie budzi wątpliwości, że powód P. S. wywiązał się w całości z obowiązku alimentacyjnego względem swoich dzieci J. S. (1) i D. S., do momentu usamodzielnienia się przez tych pozwanych. Powód cały czas dostarczał środków na utrzymanie i wychowanie dzieci, zapewniał im mieszkanie, wyżywienie, standard życia adekwatny do ich potrzeb i stopy życiowej małżonków. Powód wspólnie z żoną zaspakajał wszystkie potrzeby dzieci. Do chwili obecnej powód wspiera swoje dzieci. Córka J., wraz ze swoim synkiem F., zamieszkuje nadal w mieszkaniu powoda i nie ponosi kosztów utrzymania mieszkania. Powód wspiera również wnuka, któremu kupuje np. ubrania.

Powyższe okoliczności były bezsporne pomiędzy stronami. Pozwani nie kwestionowali faktu wywiązania się przez powoda z obowiązku alimentacyjnego wobec J. S. (1) i D. S., do momentu aktualizowania się tego obowiązku, tj. do momentu osiągnięcia przez dzieci powoda samodzielności materialnej i życiowej.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., pozbawił wykonalności przedmiotowy tytuł wykonawczy, w stosunku do pozwanych J. S. (1) i D. S. – w całości.

Należy przy tym zauważyć, że podstawą do uwzględnienia żądania z art. 840§1 pkt 2 k.p.c. jest wykazanie przez dłużnika zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w powołanym przepisie, nie jest natomiast wymagane wykazywanie dodatkowo interesu prawnego w uzyskaniu orzeczenia sądu pozbawiającego wykonalności, tak jak w przypadku art. 189 k.p.c. czy jakiegokolwiek innego interesu w uzyskaniu przez powoda (dłużnika) rozstrzygnięcia o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności. Fakt, że pozwany nie kwestionuje okoliczności podnoszonych przez powoda a uzasadniających wygaśnięcie roszczenia, nie stoi na przeszkodzie wydaniu wyroku uwzględniającego powództwo.

Natomiast w sytuacji, gdy zachodzą przesłanki do uwzględnienia powództwa (w całości czy w części), a jednocześnie pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy, ma on możliwość uznania powództwa przy pierwszej czynności procesowej i jednocześnie na podstawie art. 101 k.p.c. domagania się zwrotu kosztów procesu od strony powodowej.

Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może być ono zatem realizowane do momentu, gdy istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Taka potencjalna możliwość na pewno istnieje w przypadku dobrowolnych wpłat ze strony dłużnika, potrącenia wzajemnych wierzytelności czy spłaty długu w inny sposób, ale poza postępowaniem egzekucyjnym wytoczonym przez wierzyciela, bowiem wówczas komornik nie odnotowuje faktu spłaty długu na tytule wykonawczym i nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego.

Natomiast prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego dłużnik traci dopiero z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym w toku prowadzonego na jego wniosek postępowania egzekucyjnego i odnotowania tego faktu przez komornika na tytule wykonawczym. W wypadku bowiem zupełnego zaspokojenia roszczenia w toku egzekucji gaśnie wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i odpada tym samym możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2016 r., IV CSK 282/15, LEX nr 2007803; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2014 r., II CSK 679/13, LEX nr 1475081; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2010r., II CSK 592/09, LEX nr 677750; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2005r., V CK 296/05, LEX nr 179714; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002r., I PKN 197/01, Wokanda 2002/12/27; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1988r., I CR 255/88, LEX nr 8929).

W odniesieniu do żądania skierowanego wobec B. S., wskazać należy, że z wniosku pozwanej o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 16 sierpnia 2017 roku (złożonego 21 sierpnia 2017 roku) wynika, że wystąpiła ona o egzekucję na swoją rzecz nie tylko zaległych alimentów, ale także bieżących świadczeń na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 1998 roku. Rozstrzygnięcie co do alimentów na rzecz pozwanej B. S. zapadło w trakcie, gdy strony pozostawały w związku małżeńskim, co oznacza, że podstawą tego orzeczenia jest art. 27 k.r.o. w związku z art. 23 k.r.o. Tego typu zobowiązanie, dotyczące obowiązków małżonków w trakcie trwania małżeństwa, wygasa z chwilą orzeczenia rozwodu. Obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej B. S. ustał więc z mocy prawa z chwilą

uprawomocnienia się orzeczenia rozwodowego między stronami, co nastąpiło z dniem 17 października 2017 roku (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku, III CZP 39/11, LEX nr 852349).

Z tego względu, Sąd pozbawił przedmiotowy tytuł wykonawczy wykonalności w punkcie pierwszym, w stosunku do pozwanej B. S., w części dotyczącej alimentów zasądzonych na jej rzecz za okres od dnia 17 października 2017 roku na przyszłość.

Przed dalszymi rozważaniami, należy przypomnieć, że alimenty na rzecz pozwanej B. S. zostały zasądzone na podstawie art. 27 k.r.o., zgodnie z którym oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się zatem, że obowiązek z art. 27 k.r.o. nie jest sensu stricte obowiązkiem alimentacyjnym, mimo używania, również przez sądy takiego określenia. Po pierwsze, stosunek alimentacyjny jest stosunkiem obligacyjnym, a w trakcie trwania małżeństwa żadne z małżonków nie jest wobec siebie wierzycielem, ani dłużnikiem. Po drugie, dostarczanie środków utrzymania stanowi jeden ze sposobów „współdziałania” w celu zaspokajania potrzeb rodziny. Po trzecie, przepisy art. 27 k.r.o. nie mogą być zmienione w drodze umowy, tymczasem zgodnie z poglądem orzecznictwa, dopuszczalne są umowy dotyczące obowiązku alimentacyjnego. Celem art. 27 k.r.o. stanowi zapewnienie równej stopy życiowej wszystkim członkom rodziny. Obowiązek z art. 27 k.r.o. wygasa ponadto, jak wskazano wcześniej, wraz z ustaniem małżeństwa. Natomiast po uprawomocnieniu się wyroku rozwodowego, były małżonek może żądać alimentów od byłego współmałżonka wyłącznie na podstawie art. 60 k.r.o. Określenie obowiązku z art. 27 k.r.o. jako obowiązku alimentacyjnego stanowi zatem użyteczny skrót myślowy. Należy w związku z tym przyjąć, że jeżeli sądy zasądzą na podstawie art. 27 k.r.o. alimenty na rzecz drugiego małżonka, to posługują się pewnym skrótami. (por.: Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz – Jędrejek Grzegorz – WKP 2017 teza 4, 5, 6; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku z uzasadnieniem, III CZP 39/11, OSNC 2012/3/33; LEX nr 852349).

W orzecznictwie przyjmuje się, że także obowiązek alimentacyjny sensu stricte, po jego ustaleniu w wyroku czy ugodzie sądowej, może być zaspokojony nie ściśle w formie pieniężnej, ale poprzez zapewnienie uprawionemu mieszkania, pokrywanie jego kosztów utrzymania, uczestniczenie w wychowaniu dziecka, prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego itp. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2011 roku, I CSK 486/10, LEX nr 1043962). Tym bardziej należy przyjąć, że możliwe jest zaspokojenie obowiązku z art. 27 k.r.o., tj. przyczyniania się małżonka do zaspokajania potrzeb rodziny, po objęciu go tytułem egzekucyjnym, także poprzez prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego, wspólne zamieszkiwanie, a zatem zapewnianie małżonkowi lokalu mieszkalnego, przeznaczanie zarobków na wspólne potrzeby, w tym również utrzymanie współmałżonka, zapewnienie małżonkowi stopy życiowej na tym samym poziomie.

W niniejszej sprawie pozwana B. S. nie kwestionowała, że obowiązek powoda wobec niej wynikający z badanego tytułu wykonawczego, został zaspokojony do końca 2009 roku. Taki też wniosek egzekucyjny złożyła do komornika, tj. obejmujący egzekucję alimentów od stycznia 2010 roku. Należy jednak zauważyć, że od stycznia 2010 roku do czerwca 2016 roku, gdy chodzi o kwestie bytowe, materialne, finansowe, nic w zasadzie nie zmieniło się w życiu małżonków w porównaniu z okresem wcześniejszym, tj. do końca 2009 roku.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że w okresie od 2010 roku do czerwca 2016 roku, standard życia członków rodziny S. i ich stopa życiowa również nie odbiegały od siebie. Odpowiadały one możliwościom zarobkowym i majątkowym powoda. Powód w pełni wykorzystywał swoje możliwości zawodowe, podnosił kwalifikacje, wykonywał sumiennie i rzetelnie swoją pracę, co skutkowało awansami i wzrostem wynagrodzenia powoda.

Pozwana nie podnosiła takiego zarzutu w toku procesu, ani nie wykazała, aby powód trwonił swoje dochody, czy aby przeznaczal je na jakieś nieuzasadnione cele, nie związane z utrzymaniem rodziny. Małżonkowie mieszkali w tym samym lokalu i niezależnie od kwestii tytułu prawnego do tegoż lokalu, faktem jest, że koszty remontów ponoszone przez powoda przyczyniały się również do podniesieniu jakości życia pozwanej, gdyż ona

także cały czas z tego mieszkania korzystała. Tam zaspokajała swoje potrzeby mieszkaniowe. Strony cały czas prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. Dbanie o bezpieczeństwo zdrowotne pozwanej poprzez obejmowanie ją ubezpieczeniem i ponoszenie z tego tytułu kosztów, także stanowiło element wywiązywania się przez powoda z obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej. Pozwana była współposiadaczką konta bankowego, na które wpływało wynagrodzenie powoda. Mogła swobodnie korzystać z pieniędzy powoda znajdujących się na tym koncie, o czym świadczy też fakt wypłaty kwoty 1 500 zł po wprowadzeniu się pozwanej ze wspólnego mieszkania.

Nie podważa tych ustaleń kilka pokwitowań złożonych przez pozwaną, z których wynika, że zwróciła część kwot z tytułu opłat eksploatacyjnych. Po pierwsze, dotyczą one okresu przed 2010 rokiem, a po drugie – działo się to w przeważającej mierze w okresie kryzysu małżeńskiego stron w 2007 roku i 2008 roku. Po tym czasie, pozwana jednak nadal mieszkała z powodem, w dalszym ciągu prowadziła z nim wspólne gospodarstwo domowe. Standard jej życia się nie zmienił.

Z tych względów, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, Sąd w pierwszej kolejności przyjął, że powód P. S. zaspokoił roszczenia pozwanej B. S. objęte przedmiotowym tytułem wykonawczym za okres od 1 września 1997 roku do czerwca 2016 roku.

Natomiast oczywistym jest, że w okresie od lipca 2016 roku do momentu wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego z chwilą uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, tj. do 16 października 2017 roku, powód w żaden sposób nie wywiązywał się ze zobowiązania alimentacyjnego wobec pozwanej B. S., orzeczonego prawomocnym wyrokiem. Pozwana bowiem w czerwcu 2016 roku wyprowadziła się do rodziców i od tamtej pory pozostaje na utrzymaniu rodziców. Powód nie partycypował już w kosztach utrzymania żony w tym okresie czasu. Powód sam przyznał tę okoliczność w odpowiedzi na zażalenie z dnia 2 stycznia 2018 roku stwierdzając, że utrzymywał byłą żonę B. S. aż do jej wyprowadzki ze wspólnie zajmowanego mieszkania (k. 669).

Wysokość alimentów należnych na rzecz pozwanej za okres od lipca 2016 roku do grudnia 2016 roku i od stycznia 2017 roku do października 2017 roku wynika z kartotek wynagrodzeń powoda nadesłanych z firmy (...) Spółka z o.o. Oddział w Ł. do sprawy egzekucyjnej Kmp (...), z których Sąd przeprowadził dowód w niniejszej sprawie.

Należne alimenty na rzecz pozwanej (15% wynagrodzenia netto) wynosiły w w/w okresie:

- za lipiec 2016 roku – 846 zł 09 gr;
- za sierpień 2016 roku – 792 zł 54 gr;
- za wrzesień 2016 roku – 776 zł 15 gr;
- za październik 2016 roku – 865 zł 07 gr;
- za listopad 2016 roku – 1 051 zł 62 gr;
- za grudzień 2016 roku – 815 zł 40 gr;
- za styczeń 2017 roku – 794 zł 99 gr;
- za luty 2017 roku – 839 zł 01 gr;
- za marzec 2017 roku – 753 zł 45 gr;
- za kwiecień 2017 roku – 803 zł 79 gr;
- za maj 2017 roku – 808 zł 75 gr;
- za czerwiec 2017 roku – 1 132 zł 42 gr;

- za lipiec 2017 roku – 787 zł 10 gr;
- za sierpień 2017 roku – 924 zł 38 gr;
- za wrzesień 2017 roku – 1 253 zł 89 gr.

Bezsporną okolicznością jest, że pozwana po wyprowadzeniu się od męża, wypłaciła ze wspólnego konta, na które wpływało wynagrodzenie powoda, kwotę 1 500 zł. Pozwana potwierdziła tę okoliczność w swoich zeznaniach. W związku z powyższym, kwotę tę należy zaliczyć na poczet należności alimentacyjnych za lipiec 2016 roku – 846 zł 09 gr i częściowo za sierpień 2016 roku – w kwocie 653 zł 91 gr; razem **1 500 zł**. Za sierpień 2016 roku pozostała zatem do wyegzekwowania kwota 138 zł 63 gr (792 zł 54 gr – 653 zł 91 gr).

Następne wpłaty nastąpiły już w toku postępowania egzekucyjnego na skutek zajęcia wynagrodzenia powoda przez komornika.

W dniu 23 października 2017 roku komornik wypłacił na rzecz pozwanej jako wierzycielki wyegzekwowaną kwotę **4 167 zł 31 gr**, a w dniu 14 listopada 2017 roku – kwotę **2 837 zł 32 gr**.

Zgodnie z art. 1026 § 2 k.p.c. wydzieloną wierzycielowi kwotę należy zaliczyć najpierw na odsetki, a potem na sumę dłużną.

Po skapitalizowaniu odsetki należne od poszczególnych rat miesięcznych alimentów przypadających za okres od sierpnia 2016 roku (tj. pozostałej części raty w wysokości 138 zł 63 gr) do września 2017 roku – liczonych od jedenastego dnia każdego miesiąca do dnia 23 października 2017 roku (data wypłaty wierzycielce kwoty 4 167 zł 31 gr) wynoszą sumę **491 zł 15 gr**.

/Przykładowe wyliczenie odsetek częściowych: od kwoty 138 zł 63 gr od dnia 11 sierpnia 2016 roku do dnia 23 października 2017 roku, tj. $439 \text{ dni} \times 138 \text{ zł } 63 \text{ gr} \times 0,07 (7\%) : 365 \text{ dni} = 11 \text{ zł } 67 \text{ gr}/$.

Wobec powyższego wpłatę **4 167 zł 31 gr** należało zaliczyć najpierw na poczet odsetek, a następnie na poczet najdawniej wymagalnych należności głównych, według wyliczenia: 491 zł 15 gr (skapitalizowane odsetki) + 138 zł 63 gr (pozostała część raty alimentacyjnej za sierpień 2016 roku) + 776 zł 15 gr (rata za wrzesień 2016 roku) + 865 zł 07 gr (rata za październik 2016 roku) + 1 051 zł 62 gr (rata za listopad 2016 roku) + 815 zł 40 gr (rata za grudzień 2016 roku) + 29 zł 29 gr (część raty za styczeń 2017 roku) = 4 167 zł 31 gr.

Po dokonaniu zaliczenia pierwszej wpłaty (4 167 zł 31 gr), skapitalizowane odsetki od pozostałej części raty za styczeń 2017 roku (765 zł 70 gr) i kolejnych rat do września 2017 roku – liczone od 24 października 2017 roku do 14 listopada 2017 roku (data wypłaty wierzycielce przez komornika kolejnej kwoty w wysokości 2 837 zł 32 gr) wyniosły sumę **34 zł 04 gr**.

Wpłatę **2 837 zł 32 gr** należało więc zaliczyć na następujące należności: 34 zł 04 gr (skapitalizowane odsetki) + 765 zł 70 gr (pozostała część raty za styczeń 2017 roku) + 839 zł 01 gr (rata za luty 2017 roku) + 753 zł 45 gr (rata za marzec 2017 roku) + 445 zł 12 gr (część raty za kwiecień 2017 roku należnej za okres do 17 kwietnia 2017 roku) = 2 837 zł 32 gr.

Pozostała zatem do zapłaty część raty za kwiecień 2017 roku, tj. od 18 kwietnia 2017 roku w kwocie 358 zł 67 gr oraz raty za maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień 2017 roku oraz część raty za październik, do dnia 16 października 2017 roku – z odsetkami za opóźnienie od dnia 15 listopada 2017 roku (dzień następny po dniu zapłaty kwoty 2 837 zł 32 gr zaliczonej w części na odsetki narosłe do 14 listopada 2017 roku) do dnia zapłaty.

Z powyższych względów, Sąd pozbawił przedmiotowy tytuł wykonawczy wykonalności w stosunku do pozwanej B. S. w części co do alimentów zasądzonych na jej rzecz za okres od dnia 1 września 1997 roku do dnia 17 kwietnia 2017 roku i od dnia 17 października 2017 roku na przyszłość – wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w

płatności którejkolwiek z rat. Do zapłaty pozostają zatem alimenty za okres od dnia 18 kwietnia 2017 roku do dnia 16 października 2017 roku – z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

Na marginesie należy dodać, że zapewne kwota pozostała do uregulowania na rzecz wierzycielki będzie mogła zostać pokryta z sum, które komornik składa do depozytu, po zawieszeniu przez Sąd postępowania egzekucyjnego.

Nadmienić należy, że Sąd nie mógł uwzględnić żądania pozbawienia tytułu wykonalności w punkcie IV co do kosztów postępowania w kwocie 200 zł, gdyż w tym zakresie wyrokowi nie została nadana klauzula wykonalności, a powództwo o pozbawienie wykonalności dotyczy tytułu wykonawczego, a nie tytułu egzekucyjnego.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Mając powyższe argumenty na uwadze, nie mogło zatem zostać uwzględnione żądanie zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwot 4 415 zł 32 gr i 3 063 zł 91 gr tytułem nienależnie wyegzekwowanych sum. Wskazane kwoty, które zostały wypłacone pozwanej (4 167 zł 31 gr i 2 837 zł 32 gr), jak szczegółowo wyjaśniono wyżej, są bowiem niższe niż należne pozwanej alimenty za cały okres od lipca 2016 roku do 16 października 2017 roku. Nie stanowią zatem świadczeń nienależnych pozwanej. Zostały one zaliczone na poczet należnych alimentów według przedstawionego wyżej wyliczenia.

Natomiast pozostała część tych kwot została zaliczona na poczet kosztów egzekucyjnych pobranych przez komornika. Nie zostały one wypłacone pozwanej jako wierzycielce. Pozwana nie została bezpodstawnie wzbogacona o te kwoty. Natomiast ostateczna wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego będzie ustalona i rozliczona dopiero w ramach postanowienia wydawanego przez komornika w trybie art. 770 k.p.c. przy zakończeniu postępowania egzekucyjnego. Dopiero wówczas powód będzie mógł ewentualnie kwestionować wysokość kosztów egzekucyjnych lub zasadność ewentualnego obciążenia go tymi kosztami.

Odnosnie kosztów egzekucyjnych należy bowiem wskazać, że egzekucja kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji jest dopuszczalna dopiero po wydaniu ostatecznego postanowienia o ich ustaleniu. Nie można wykluczyć wcześniejszego częściowego ustalenia kosztu pewnego etapu postępowania egzekucyjnego, jednakże całkowity koszt egzekucji można ustalić dopiero po jej zakończeniu. Ostateczne rozliczenie kosztu egzekucji następuje w postanowieniu określonym w art. 770 k.p.c. (por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011r., III CZP 37/11, OSNC 2012/3/32, LEX nr 852348).

W niniejszym postępowaniu, egzekucja przeciwko P. S. nie została jeszcze na datę zamknięcia rozprawy formalnie zakończona, w związku z tym nie wiadomo, jakie będą ostateczne koszty niezbędne do jej celowego przeprowadzenia, co powinno być stwierdzone w postanowieniu komornika wydanym na podstawie art. 770 k.p.c. W tej sytuacji, nie można wykluczyć, że część sumy pobranej tytułem kosztów egzekucyjnych zostanie powodowi zwrócona po zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

Koszty poniesione w toku procesu przez powoda obejmowały: część opłaty od pozwu w kwocie 1 000 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł (§2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz.U. z 2018 roku, poz. 265), opłatę od wniosku o zabezpieczenie – 100 zł (k. 538) i opłatę od zażalenia – 30 zł (k. 578, 580). Natomiast pozwana poniosła koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł i opłatę od zażalenia – 30 zł.

Po stosunkowym rozdzieleniu kosztów, pozwana B. S. powinna zwrócić powodowi część poniesionych przez niego kosztów procesu, jednakże na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył pozwanej tymi kosztami. Powód nie składał wniosku o zasądzenie kosztów od pozostałych pozwanych, tj. J. S. (1) i D. S..

Sposób korzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli

tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2006 roku, III CK 221/05, Legalis nr 104333).

Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przytoczony przepis urzeczywistnia zasadę słuszności, a jednocześnie stanowi odstępstwo od podstawowej zasady orzekania o kosztach procesu, jaką jest zasada odpowiedzialności za wynik sporu. Kwalifikacja „wypadków szczególnie uzasadnionych” należy do sądu, który – mając na uwadze okoliczności konkretnej sprawy – powinien kierować się poczuciem własnej sprawiedliwości.

Zastosowanie przez Sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zalicza się tu fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Przyjmuje się, że okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 roku, II CZ 223/73, LEX nr 7379; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 stycznia 1999 roku, I ACz 40/99, OSA 2000, z. 7-8, poz. 33; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 roku, V CZ 103/12, LEX nr 1341712 i przytoczone tam orzecznictwo; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 roku, III CZ 75/12, LEX nr 1353220; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 października 2015 roku, I ACa 496/15, Legalis nr 1435257).

Sąd ocenił, że obciążanie pozwanej kosztami procesu godziłoby w powszechne odczucie sprawiedliwości. Sąd miał na uwadze zarówno charakter sprawy jak i sytuację życiową i majątkową pozwanej. Pozwana aktualnie pozostaje na utrzymaniu rodziców emerytów, nie pracuje, lecz się w poradni zdrowia psychicznego, nie posiada własnego majątku.

Podobne okoliczności, w tym charakter sprawy, dodatkowo fakt, że pozwani J. S. (1) i D. S. nie dali powodów do wytoczenia przeciwko nim powództwa, skutkowały także rozstrzygnięciem o nieobciążaniu wszystkich pozwanych obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Stosownie bowiem do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. – Dz.U. z 2018 roku, poz. 300), kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Gdy strona przegrywająca nie jest zwolniona od kosztów sądowych, o obowiązku rozliczenia tych kosztów rozstrzyga się przy zastosowaniu „zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu”, a zatem głównie przy zastosowaniu art. 98 k.p.c. Jednakże nakazanie zastosowania zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu powoduje, że możliwe jest również przyjęcie rozwiązań unormowanych w art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Pozwala to na odstąpienie od obciążania strony przegranej (a nie korzystającej ze zwolnienia od kosztów sądowych) od całości lub części tych kosztów, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności.